

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bementetlen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Janosi-utca 35., illetve Kis-pást-tér 4. sz. alatt **R Vozáry Gyula** tanárnál. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetésmény-, nyilttér- és egyéb felszólalások.

Hirdetési díj:

Egy háromhasábos petisors terfoga . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Janosi-utca Czékora-féle házában, nem különben minden hazai pósthivatal. Az előfizetési pénzek legzélszerűbben posta-utalvány uján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A nőgyesület működési körének kiterjesztése.

Rimaszombat és Vidéke nőgyesülete folyó hó 7-én d.-u. ülést tartott a választmányi tagok eskély részvéte mellett, minnek legfőbb okát abban kell keresnünk, hogy az ülés ideje összeesett a széles körben ismert s halála által nagy részvételt keltett **Biró Bertalan** temetésével. A szokásos havi segélyezések kerültek napi rendre, melyeken a választmány gyorsan átesett, ezuttal is mint rendesen, rövid megokolás után adva, vagy megtagadva a segélyt.

A rimaszombati nőgyesület, mely jótékonyágát a közeli környékre is kiterjeszti, régi keletű; egy idős az ország legrégebbi egyesületeivel. De míg a moderna fejlődésnek induló vidéki nagyobb városokban a nőgyesületek a megváltozott társadalmi viszonyokhoz alkalmazkodva folytonosan fejlődtek, működési körüket a chablon-szerű szegény árva gyermekek segélyezésén túl is kiterjesztették: a mi nőgyesületünk mondhatnók évtizedek óta stagnál ugyanazon állásponton, melyen akkor állott, midőn alapszabályait megalkotá. És mi volt ez álláspont?

Az alapszabályok a husz év előtti társadalmi viszonyokhoz mérve, határozottan körvonalozták a nőgyesület célját és működési körét. E szabályok értelmében 13 éven aluli szegény árva gyermekek segélyezendők, de ezek is csak akkor, ha a még életben levő apa, vagy anya teljesen munkaképtelen; a 13-ik év elérésekor az árváról csak anyiban gondoskodik, hogy első ízben a még fiatal, tapasztalatlan gyermeket elhelyezi valahol, — azon túl az árva önmagára van utalva. Nehány évtized előtt, mikor a jótékony egyesületek intézménye még teljesen az újdonság ingerével hatott, az országszerte keletkezésben levő nőgyesületeket örömmel lehetett üdvözölni; senkinek sem juthatott eszébe, hogy e humanus czélú intézetek tulajdonképen csak félmunkát végeznek, gyámoltjaukat megmentik az életnek, s ez akkor talán elég lehetett, — míg ma az emberanyagra, a munkaerőre a társadalmnak is szüksége van, de a félrendszerű mellett nyílt kérdés marad az, hogy a 13 éves koráig gondozott árva meg van-e mentve egyszersmind a társadalom számára is. . . ? Jól tudjuk mi azt, hogy a nőgyesületek — speciálisan épen a miénk, anyagi helyzeténél fogva — ez ügyben többet nem tehetnek, mint a mennyiről az alapszabályok is gondoskodnak, de ez nem zárja ki

azt, hogy más téren bőkezűen ne pótolják azt, a mit a mai társadalom a jótékonyági intézetektől általában megvár. Elismerjük, hogy a szabályok rideg betűi daczára is tettek a mennyit tehettek eddig is; felajánlották szolgálataikat mindenütt, a hol a közjót előmozdítani vélték, s azt hisszük, helybeli intézeteink, humanus czélú egyleteink közül egy sincsen, mely nőgyesületünknek nagylelkű támogatásában ne részesült volna, — de nem szabad elfelednünk, hogy mindezek az alapszabályok merev szövegének keretén kívül történtek, melyen nem egyszer szenvedett hájtörést a legnemesebb irányú női jószívűség.

E stagnáló állapot megszüntetésére más mód nincs, mint az elavult alapszabályok módosítása oly formán, hogy a nőgyesület működési köre kiszélesbítették, legalább annyira, hogy annak keretén belül a nőgyesület önállóan is működhessek. Társadalmunk mai viszonyaihoz képest sok oly intézmény hiányát érezzük, melyek részint keletkezésüknek első csiréit, részint fejlődésüket és megerősödésüket a nőgyesülettől várhatják legtöbb joggal. Hogy melyek ez intézmények, ezuttal nem soroljuk föl, de okvetlenül rá kell mutatnunk arra a küzdelemre, melyre pl. a nőnevelés városunkban utalva van, s melynek megszüntetése, vagy legalább könnyítése a nőgyesületnek első és legfőbb gondját kell, hogy képezze.

A lehető legnagyobb lelki örömmel kell tehát üdvözölnünk az egyesület egyik választmányi tagjának azon indítványát, mely a fentebb elmondottak alapján az alapszabályok módosítására vonatkozik, határozottan hangsúlyozván a nőgyesületnek azon czélját, hogy a kiszélesített működési kör keretén belül állítsassék elő egy alap, mely kizárólag a nőnevelés előmozdítására legyen fordítható.

E nagy fontosságú indítványnak hangot adni ezélszerűnek láttuk annyival is inkább, hogy az alapszabályok revideálásának szükségét a nőgyesület már évek óta érzi, de mind eddig még ez ügyben fontosabb lépés nem tétetett. — Ohajtható volna, hogy a május végén tartandó közgyűlés színe elé a megpendített szép eszme ténynyé vált alakban kerüljön.

A községi bíraskodás rendezése.

Gömörmegye közigazgatási bizottsága a községi bíraskodás rendezésével foglalkozván, a kérdés megoldására, illetőleg javaslatlételre a rima-

szombati járásbíroságot szölitotta föl. Löcherer Tamás kir. járásbíró a kérdést behatóan tanulmányozván, a megyei közigazgatási bizottság elé a következő relatiót terjesztette:

A szóbeli panaszok felvételére kijelölt napok közt alig van egy, melyen ne volna alkalom meggyőződni, hogy a községi bíróságok az 1877. évi XXII. t. cz. által reájok ruházott hatáskörnek és kötelességnek eleget tennének, sőt számtalan cserét esetenél meggyőződést szerzettem arról, hogy a községek a fent idézett törvénnyel és a nagyméltóságú bel- és igazságügyi miniszteriumok által 1878 febr. 4-én az 1877. évi XXII. t. cz. életbe léptetése végrehajtása és a kisebb polgári peres ügyekben követendő ügyvitel tárgyában, a községi bíróságok számára kiadott rendelettel el is vannak látva, ezek szerint eljárni nem akarnak, — több olyan esetről is van tudomásom, hogy a panaszjegyzőkönyvet az illető körjegyző szerkesztette, az azonban a törvény által előírt kellekeknek sem formailag, sem lényegileg meg nem felel, — ezen törvényellenes mulasztásoknak következményei elmaradhatlanok lévén, köztudomásu dolog, hogy a felek rendszerint önbíráskodásra vetemednek és az igazság szolgáltatás ezen neme a hitelezők nagy kárára nem létezőnek tekintendő. — Mennyiben az 1877. évi XXII. t. cz. 25. §-a rendelkezéséhez képest, a községi bíraskodást gyakorló községek határozataival eldöntött ügyet a meg nem elégedő fél a járásbírosághoz viheti, ez pedig ezen ügyekben másodfokban jár el. — ez nem zárkozhatik el a nagy közönség e részben s fentebb el-sorolt panaszai és zaklatásai elől, sőt kötelességévé válik egyrészt a jog és igazságszolgáltatását kereső közönség, más részt a saját hivatalos állása érdekében a tapasztalt mulasztások és törvénysértéseket a t. közig. bizottságnak nemesak feljelenteni, hanem egyuttal ezen ársiai állapot megszüntetése iránt a kellő orvoslatoit szorgalmazni. — Ezen tekintetből hivatkozva a szóban levő törvényezikk 87. §-ára és az eljárási szabályok 7. §-ára következő indítványomat van szerencsém előterjeszteni:

1-ször minden előtt minden község a szóban levő t. czikk és ehez a nagyméltóságú Miniszterium által kiadott eljárási szabályokkal, nem különben az előírt nyomtatványokkal ellátandó lenne. — 2-szor. A járásbeli szolgabírák utasítandók lennének, hogy a törvényben meghatározott módon minden községben a községi bíróságot alakítsák meg, különösen gondoskodjanak a jegyzőkönyv vezetőiről, kinek megeskettetése iránt intézkedjenek, győződjenek meg: vajjon a községi bíróság minden tagja egy a törvényt, mint az eljárási szabályokat érti és tudja-e? különösen a körjegyző teljesen jártas-e e szakban? — s a hol hiányt tapasztalnak, ott első sorban a körjegyzőt kényszerítsék a törvény és eljárási szabályok tökéletes elsajátítására oly végből, hogy ez practice tanítsa be a községi bíróság tagjait kötelességüknek pontos teljesítésére és az iratoknak kellő bélyeggel való ellátására, nehogy a felülvizsgálat alkalmából a bélyeg csonkítások folytán felvett leletek miatt a községi bíróság tagjai büntetésben részesíttessenek. — 3-szor. Miután a szóban levő törvény 14. §-a szerint a 20 frtot meg nem haladó keresetekben a bíraskodás kizárólag a községi bíraskodás alá tartozik, — a járásbeli szolgabírák felügyeleti, sőt fegyelmi joguknál

Báró Beckh emlékezete.

Az 1693. újesztendő napján a világtörténelem egy nagy alakja hunyta le örökre szemeit Rimaszombat városának falai között.

A verhasnak járványosan fellépő veszedelme elől, Mohácsról ide vonuló eszásári hadak főparancsnokának: báró Beckh Menyhért Lipót tábornagynak, hült tetemeit helyezték a ravatalra, a ki életének hatvanadik évében ejtette ki a kardot kezéből.

Báró Beckh külföldről szakalt ide s mindössze alig nyolcz esztendő telt hazánkban; hanem akkor, midőn Ersek-Ujvár és Esztergom alatt vakmerő tettei által a világ bámulatát felebbresztette, már diéső mult lebegett háta mögött, a mennyiben ez a báró Beckh volt az a ki 1675. január 5-én, mint a Kaiserstein nevű ezred ezredese, Türekheim mellett teljesen tönkre tette XIV. Lajos francia királynak derék testőrezredét!

A csatában maga is súlyos sebeket kapott, s följegyezte a történelem, hogy csak nagy nehezen menekülhetett meg az ütközetből.

Báró Beckh Menyhért Lipót 1685. szeptember 10-én tábor-örnaggyá (General-Feldwachtmeister) léptették elő, s a következő év őszén, már mint a bajor választófejedelem hadtestének egyik kiváló katonája vett részt Buda visszavívásánál, a melynek mindjárt a visszafoglalás napján parancsnokává nevezték ki s hater embert kapott, hogy a várnak összelövöldözött bástyáit újraerősítse, a mely feladatát oly sikerrel oldotta meg, hogy időközben a Rajna mellett fekvő Köln várparancsnokává is kinevezték.

Vajjon a világtörténelem ezen jeles katonáját csakugyan Rimaszombat köztemetőjében temették-e el, ma még határozottan megmondani nem vagyunk képesek.

Mikor 1886-ban. Buda visszafoglalásának emlékére a fővárosban történelmi kiállítást rendeztek, a bécsi eszáz. és kir. hitbizományi könyvtár beküldötte a tábor-szerenagy arczképét A zelt J. nürnbergi rézmetsző által készítve, a melyen a következő felirat volt olvasható: „Der Hoch und Wohlgeborne Herr Herr Melchior Freyherr von der Beeck . . . General-Wachtmeister und Obrister über ein Regiment zu Fuess, wie auch der königl. hauptstadt Ofen Commandant“; — mi azonban akkor e képet kevés figyelemre méltattuk, mert nem tudtuk, hogy báró Beckh Rimaszombatban halt el, miután a kiállítás katalógusában az állt, hogy január 14-én Bécsben halt volna meg, ha csak tetemeit a család tollunk Bécsbe nem szállíttatta.

Özvegye bizonyos Rosenbach-leány, a würzburgi érsek unokahaga volt; talán épen azon Rosenbach-család éseinek gyermeke, a mely Nógrádmegyében Teresken, Rétságon stb. ma is él.

Neki magának nyolcz fia és három leánya maradt, de csak az egyetlen Anna Erzsébet Szidónia bárónéknak voltak gyermekei, a ki a leányok közt a legöregebb testvér s annak idején báró Crailsheim-hoz ment feleségül.

Ily nagy hős emléke, ezek szerint minden esetre érdemes arra, hogy Rimaszombat város történetében neki egy pár igénytelen sort szenteljünk, — még akkor is, ha innen esetleg halva szállították volna kiült tetemeit Bécsbe.

Findura Imre.

T Á R C Z A.

Vágyam.

Ugy vágyom a temetőbe
Leszállani, hideg földbe.
Hol a sír szellő jár dal
Zöld bokron zeng a madárdal.

Elmerengek gyakran benne!
Elgondolom: mily jó lenne
Almadozni hantja alatt.
Hova földi keserv nem hat.

Nyomoruság az én éltém.
Banat kísér minden léptem.
Csalódkástól összeomla
Keblemben a hit temploma.

Csak bolyongok iránytvesztve,
Vállamon a sors keresztje,
Melynek terhe, — bár az idő
Tovahalad, — mindegyre nő.

Miért lelkem vágyva-égett.
Vége a szép reménységnek!
Keresem, de nem találok:
Eltűnt, mint egy foszló álom.

Mit keblemben eltakartam
Es nem látta senki rajtam:
Fülemüle zengő dalban
Sird el búmat, ha meghaltam!

Szini Péter.

gondoskodjanak arról, hogy a községi bíróság a jog és igazságot kereső közönség panaszát felvegye és elintézzé, a hol pedig rossz akaratot vagy hanyagságot tapasztal, ott a községi közegek ellen fegyelmi uton járjon el. Végre a járásbeli szolgabírák utasítandók lennének arra is, hogy a járásukhoz tartozó községekben való hivatalos megjelenésük különösen a községi előjárók választása alkalmával vizsgálják meg a bírások ügymenetét, az eljárás módját, — a vezetni meghagyott jegyzőkönyveket — ezekre a megvizsgálás megőrtentét jegyezze meg, mely alkalommal győződjenek meg: vajjon a körjegyzők a a betanítás iránt köteleességüknek megfelleltek-e, vajjon a községi bíróság el van-e látva a kellő jegyzőkönyvekkel és nyomtatványokkal, és vajjon ezen segédesszüközök leltárálag kezeltek-e? — Hogy pedig a járásbeli szolgabírák ebbeli működése is ellenőrizve legyen, ezelszerűnek mutatkozik, hogy ezek a szóban levő ügybeni eljárásokról időszakhoz kötött jelentéseket tegyenek a t. közg. bizottságnak. — Ezen indítványom iránti határozatát velem közölni ne terheltelessék. Királyi járásbíró Rimaszombaton. 1889. évi jan. hó 19. én. L ö c h e r e r, s. k. kir. járásbíró.

A fentebb közölt javaslattal a közigazgatási bizottság folyó év március 11-én foglalkozván, arra a következő határozatot hozta:

Méltánlyással fogadtatván a rimaszombati kir. járásbíró ezen a közérdek tekintetéből tett előterjesztése, másolatban azon utasítás mellett közöltetik jébeli főszolgabírákkal, hogy hatóságuk területén a községi bíróságok megalakítását, eljárását és működését azonnal vizsgálják meg, a tapasztalható hiányok törvényszerinti pótlására nézve teljes eréllyel intézkedjenek, a bíróság tagjának, a községi törvénykezés gyakorlatánál szükséges ismeretek megszerzése tekintetében pedig megfelelő intézkedéseket adjanak, a szükséges eljárási szabályokat és nyomtatványokat a község házi pénztára terhére szerezzék be, s általában a községi bírások rendezése s a törvény pontos végrehajtása tekintetében minden lehető tegeyenek meg, eljárásokról és annak eredményéről szóló kimerítő hivatalos jelentéseiket pedig ide három hónap alatt okvetlen adják be.

Megyei közigazgatási bizottsági ülés.

A közigazgatási bizottság folyó hó 8-án tartotta rendes havi ülését, melyen egyet kivéve, valamennyi tag jelen volt.

A megyei alispán jelenti, hogy a közigazgatás menetét megzavaró esemény nem fordult elő, az erdei kihágási ügyek vezetése közül követett hivatalos hanyagság és az alispáni hivatal végzése ellenére tanusított hivatalos mulasztás miatt azonban, a múlt hó folyamán, egy esetben fegyelmi vizsgálat rendelkezett el.

Mint elszomorító tényt feleliti, hogy Sumjác községben a lakosság között uralgó nyomor következtében az éthyphusz járványszerűleg lépett fel. Eddig 34 egyén betegedett meg, elhalálozás azonban még nem történt. Az orvosrendőri intézkedések foganatba vétele, a betegek gyógykezelése, valamint az elszegényedett családok nyomorának jobb élelem nyújtás általi enyhítésére nézve megtette a szükséges intézkedést s e célból a legnékülözhetlenebb segélynyújtásra a megyei inség-alapból 200 frtot utalványozott ki, ugyszintén az adóvégrehajtás sürgős beszüntetésének elrendelésére a kir. adófelügyelőséget hivatalból megkereste.

A személy- és vagyonbiztonság sehol sem zavartatott meg.

A regále-megváltásból származó vitás ügyek elbírálására szükséges megyei regále-bizottságba megválasztattak: elnökönek Mártiásy Andor, alelnökönek Hámos László, rendes tagoknak Hevessy Bertalan és Mihálik Dezső, póttagoknak Okolicsányi Gáspár és Szentmiklósy Sándor bizottsági tagok.

A regále-megváltási törvény 13. § a értelmében a törvényhatóságok joga lévén magát a tárgyalásoknál egy-egy biztos által képviseltetni, kir. adófelügyelő felhívja a bizottságot az e tekintetben szükséges intézkedés megtételére. Mivel azonban a megyei alispán máris gondoskodott arról, hogy a regále tárgyalásoknál a községek érdekeit a járásbeli főszolgabírák képviseljék, a bizottság tagjai még egy külön biztos kiküldetésének szükségességét már azért sem látják fenforogni, mivel alig akadna oly tag, ki ezen hosszú időt igénybe vevő megbízást elfogadná.

Az adóbefizetésben visszaesés nem tapasztaltatott, mivel a március havi befolyt összeg csak 1000 frt al kisebb a múlt évi március havi összegnél. Fizetési halasztás három esetben adatott s mint behajthatatlan töröltetett 2500 frt.

Az oldalfalvi körjegyzőségben több bíró ellen elrendelt 2—2 frtnyi rendbírás elengedtetett, míg a tornalyai m. kir. adóhivatal és több körjegyző között keletkezett személyi összeütközés következményéül a gietzi körjegyző ellen vizsgálat rendelkezett el. Ezen ugymondhatni kanapé-pörből kifolyólag ez már a harmadik vizsgálat. A mint azonban egy bizottsági tag jelentette, ezen a közigazgatás menetere csak hátráltatólag ható ügy legközelebb kiegyenlítettett. Egy másik tagnak azon indítványa, hogy a vizsgálat a tornalyai kir. adóhivatali személyzet ellen is rendelkezett el, azért nem fogadtatott el, mivel ennek netaláni szüksége a vizsgálat alkalmával fel fog merülni.

Kir. tanfelügyelő jelenti, hogy iskolai mulasztások ezimén eddig 208 frt bírság rovatott ki és nagyobb részben behajtatott. Az e hóban teljesített iskolalátogatásai alkalmával különösen kiemelni a simoni és serki iskolákat. Előbbi a múlt évben mintaszerű épületet kapott.

Mivel a nyári kisdudorodák ügye a múlt évben — főleg a tornalyai járásban buzgó felkaroltatott, járásbeli főszolgabíráknak ezen közhászau intézmény szervezése a jövő nyáron ismét ajánlatik.

Szent-Simon község elégtelen tanterme bővítésére köteleztetett s az 1889—90. évi tankötelesek összeírása elrendeltetett.

Az állami és megyei utak állapota kielegitő volt s a hóolvadás és esőzés következtében a közlekedés sehol sem akadályoztatott meg. Hat műtárgy kiépítésére az engedély megadotván, az árleltések megtartattak.

A kir. központi fogházban 188 férfi és 16 nő fogoly van. Ezek élelmezésére kiadatott márciusban 605 frt 44 kr. Rabtartási költség térítmennyül befolyt 112 frt 92 kr. A rabmunka-keresmény tett 6 frt 50 krt, ezenfelül

fordított 1819 rabnapszám házimunkára, 369 a bíróságoknál és 641 napszám a kosárkötési iparnál, melyben már igen szép eredmény konstatalható.

A megyei árvaszék felügyeletéhez tartozik 12011 árva és 224 gondnokolt egyén. A folyó évi első negyedben betérjesztetett 145 hagyatéki ügy 17526 frt vagyoneértékel, míg nagykorúsítás és halálozás következtében kiadatott 42420 frt. Az árva-pénztárban volt a múlt év végével 213459 frt 99 kr. Ez év első negyedében bevétetett 62684 frt 47 kr. kiadatott 46715 frt 62 kr. a mostani árvavagyon tesz 229428 frt 83 krt.

Főorvos jelenti, hogy a közegészség e hóban kedvezőtlen volt. A légző szervek lobos hurutos bántalmái, a gyomor- és bélhurut fordultak elő nagyobb számban, utóbbi a gyermekeknél végzetes kimenetellel. A kanyaró Jolsván lépett fel járványosan, hasi hagymázban Sumjácson 10, Telgárton 2 egyén betegedett meg. Két agyonvert férfi hullán törvényeszi boneyolás eszközöltetett. Hnliczen és Rozsnyon, rendőri boneyolás 5 esetben, 5 súlyos, 12 könnyű testi sértés került orvosi megfigyeltetés alá.

A megyei közkórházban ápolatott 154 egyén. Ezek közül gyógyult 50, javult 9, gyógyulatlan távozott 2, meghalt 10, ápolás alatt maradt 83.

Takarékpénztárainkról.

Kész elismeréssel hajlok meg azon széles látkör és felemelkedett gondolkodás előtt mely e lapok múlt számában „Takarékpénztáraink 1888 ban“ czim alatt megjelent cikkben erőteljes kifejezésre jutott. Kétségkívül hasznos, ha oly államok intézményeinek, melyek a kultúrtevényezők sorában már előkelőbb helyet foglalnak el, átvételét s azoknak viszonyainkkal összhangba hozatalát a lehetőség szerint megkísérjük s ezen átláptalások által haladásunknak segédkezünk, s e szempontból csak magasztalni lehet az eszmét, hogy a takarékpénztárak — a vagyonbányák e gazdag errei — a kor követelményeihez képest szabályoztassanak, tökélyesbbitessenek.

Mint minden újításnál, ugy itt is rendkívüli óvatosság szükséges. Nemesak az egyes államok, de egyes közeleli vidékek közviszonyai is annyira eltérők egymástól, hogy egy ugyanazon intézmény valahol lehet a legjótékonyabb hatással, míg másutt vagy semmit, vagy épen árosat eredményez.

Foglalkozván különösen a rimaszombati két pénztintézet történetével, e sorok írója azon meggyőződésre jutott, hogy azok feladata itteni viszonyaink között három ellentétes érdeknek kiegyenlítésében culminál. Hogy tudmilk adjanak olcsó pénzt a kölcsönvevőknek, lehetőleg tisztességes kamatot a tőkepénzesnek és nagy osztalékot a részvényeseknek. E három érdek közül egynek sincs joga a másik fölött elsőbbséget vindicálni. S e feladatokat itteni pénztintézetünk meglehetősen sikerrel oldották meg mind maig. A világvárosok óriás pénzpiaczeihez való viszonyitást természetesen nem állják ki, de nem is szükséges ily természetű fejlődésük, miután tisztán helyi érdekek kielégítésére vállalkoztak.

Es a tisztelt cikkirő ur azon véleményével, hogy a megyei pénztintézetek betétei hanyatlásnak indultak — miből következtethető volna az hogy például utóbbi időben az intézetek a közönség vélekedése szerint nem állottak egészen hivatásuknak magasztán — nem érthetek egyet. Hogy 1882 től maig tetemesen megapadtak, ezt a városunkon kívüli intézetekről tájékozva nem lévén, — csak a mi két intézetünkről magam is k utatálom. Csak hogy ennek igen egyszerű oka van.

1883 ban ugyavis a magas belügyministerium oly rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, mely szerint az árvák és gondnokoltak pénzei a magan részvényitársaságoknál csak azon esetben hagyhatók betétképen, ha az illető részvényitársaságért a megye közönsége feltétlen garanciát vállal. Természetesen ezt az országban egyetlen törvényhatóság sem lévén hajlandó teljesíteni, a szóban lévő ministeri rendelet értelmében az árvapénzek tömegesen felmondattak s állampapírokba fektetettek. E conversio folytán magától a rimaszombati takarékpénztártól több mint 200.000 forint vétetett ki 1883. és 1884-ben s hogy e miatt a betétek összegében rögtön oly rohamos esés állott be, magyarázatát ebben leli. Azóta — ha e 200.000 frtot calculusba vesszük, a rimaszombati takarékpénztárnak betétei nem hogy fogytak volna de sőt inkább 50.000 frttal szaporodtak, pedig a postatakarékpénztár felállításra, a tőkeamat-adó behozatala, az ezerféle sorsjegyek és állampapírok kibocsátása szintén tetemes pénzvagyont emésztett fel előle.

A takarékpénztári üzlet ezen ágában állítólag beállott hanyatlás tehát — véleményem szerint — az ügynökségek felállítására indokot alig szolgáltat.

A hitelszükséglet emelkedését, midőn constatálja ezikkirő ur, méltányolja a községi hitelszövetkezetek felállítására irányuló törekvéseket. Pedig ez — szerintem — mai napság már egy tulhaladott eszméné! nem több. Hasznos lett volna ez előtt 50 évvel, a pénztintézetek keletkezése korszakában, a midőn Magyarország közgazdasági újjászületés előtt állott, s akkor jótékony befolyással lett volna a hitelképeség épségben tartására s a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem consolidálására, de ma — midőn iparunk és kereskedelmünk nines, s a fennálló vámrendszer mellett nem is lehet, midőn a mezőgazdasági újjászületés, a modern instrualás nagyobb részt a földbirtok óriás megterhelteésével, hitel igénybevételével ment végbe, a községi hitelszövetkezetek felállításától s a pénztintézetekkel való összekötetésétől alig lehetne az üzletforgalom olymértvű növekedését remélni, mely csak a hozzá okvetlen szükségeltetett regie t is elleusulyozná.

Legkönnyebben valósítható s talán legáltalánosabb hatás benne a cheque ek behozatala, mi aránylag kevés módosítást igényelne. Mindössze a most gyakorlatban lévő betétkönyvecskéket kellene átalakítani, mert hiszen a cheque-rendszer maga ugyanazon motívumokból áll, mint a nálunk divatozó takarékbetétek, a felmondási határidő mellőzésével. Nagy városoknak, melyek részesei a világkereskedelemnek, talán még becsesebb üzleti eszköze a cheque, mint a váltó, de a mi kis vidékünk patriarchalis viszonyai között — megvallom — ahoz közönséget nem találak.

Egész megyénk összesen is kicsiny nagyobb szabásu pénzügyi műveletekhez, aztán ilyenekre nézve a közszükséglet nem is érezhető, de ha kellene is némi reformok felé, mint például a kölcsönkamatlábak leszállítására tö-

rekedni, mire nézve a kezdeményezés köteleessége az orsz. magyar Banké volna, annak is útját állja a pénztintézetek azon óriás szaporodása, mely maholnap oda fog érni, hogy „több lesz az eszkimó mint a foka.“ L.

A gömöri ev. ref. egyházmegye közgyűlése.

A gömöri ev. ref. egyházmegye rendes tavaszi közgyűlését április 9—10-ik napjain Serkében tartotta meg.

A gyűlés iránt érleklődők már az előző nap délutánján is elég szép számmal jöttek össze. A gyűlést, mint rendesen szokás, templomi istentisztelet előzte meg, melyen az egyházmegye világi és egyházi előjárói s a nagy számmal egybesereglett hívek valamennyien jelen voltak.

Ezután a közönség a parochiára ment, hol a két első tagas szoba volt a gyűlés ezéjára alkalmasan berendezve. Az egyházmegyei hivatalnokok majdnem teljes számmal jelentek meg, ezek közt Nagy Pál esperes, Terhes Pál és Ablonczy Pál papi tanácsbírák, Farkas Abrahám, Bornemisza István, Tornallyay Zoltán, Sárközy Gyula és báró Nyáry Sándor világi tanácsbírák, Molnár József egyházmegyei ügyész, Szügyi László és Fülep Bénéjamin, mint a tanító-egyesület képviselői, Kovács László főjegyző, Farkas Gyula, Osváth Dániel, Lukács Géza világi jegyzők, kik helyöket elfoglalván, Nagy Pál esperes rövid segélykérő fohász után az ülést megnyitja.

Az egyházmegyei közszeretethez és osztatlan becsülésben álló segédgondnoka: Csider Károly ur még mindig tartó betegsége miatt az egybegyűlték öszinte mély sajnálatára meg nem jelenhetve, mindenek előtt a társelnöki szék betöltése vált szükségessé. A gyűlés közakarattal Farkas Abrahám hivatalok szerint legidősebb világi tanácsbíró kért fel, ki a szives kérésnek engedve, az iránta nyílvánuló bizalmat szívélyesen megköszönve, a társelnöki széket a közönség üdvözlöte mellett elfoglalja.

Ezután az üresedésben levő papi tanácsbírói és aljegyzői hivatalra beadott szavazatok bontattak fel, melyből kitűnt, hogy az aljegyzői hivatalra az egyházak majdnem egyhangu szavazatával Osváth István simoni-i ref. lelkész választott meg, míg a tanácsbírói hivatalra a szavazatok annyira szétáztak, hogy általános többséget senki sem nyervén, Székárossy Gusztáv és Csabay Pál között, mint a kik legtöbbet nyertek, új szavazás rendelkezett el.

Ablonczy Pál, ki még a múlt őszi gyűlésen választott tanácsbíróvá, most megjelenve, a szintén jelenlévő Osváth Istvánnal a hivatalos esküt leteszik s helyöket a közönség lelkes éljenzése között elfoglalják.

Hogy a messzebb eső egyházak küldöttei mielőbb szabaduljanak, az ujonnan választott lelkészek és tanítók erősítettek be. Mint lelkészek: Kálniczky Endre Putnokra, Kupay Dénes Felső-Vályba, Kiss Károly Runyába, Konez Károly Zsberjére, az üresedésben levő kövecesi s beretkei lelkészi állomásra a pályázat ki van hirdelve, mely ápril 24 én jár le, erre vonatkozólag felhatalmaztatott az esperes, hogy az időközben megválasztottakat erősítse be. Mint tanítók beerősítettek: Pósa János Kelemérbe, Hédervary Bertalan (előbb borzovai tanító) Hubóra, Ujváry Ferencz Majomba, Várady Pál Harmacra, Csabay József Radnóba, Nagy Jenő Uzapanyitra Székely Bertalan Roeskére, Czékus Miklós iteigenlesen Susába, Pál Miklós Gortva-Kisfaludba, Szabó János (Tornából) Rázsba, A beerősítettek valamennyien ünnepélyes ígérlet tettek, állásuk hű, lelkiismeretes betöltésére nézve.

Ezután Nagy Pál esperes olvastatta föl terjedelmes, apró részletekre is kiterjedő évi jelentését, melyből az egyházmegye örömmel győződött meg arról, hogy a megye területén levő egyházakban nem történt semmi oly mozgalom, mely éber figyelmét elkerülte volna, s a melynek sikeres lebonyolodását tanácsával, intézkedésével, hol szükség volt, imperatív fellépésével, elő ne segítette volna. Kegyelettel emlékezett meg Konyha József nyug. zeherjei lelkész és Székely József keleméri tanító elhunytáról. — mindketten hű munkásai voltak az egyháznak s közügynek, és azt a helyet, melyre öket a nép bizalma emelte, lelkiismeretes betöltötték. Nevük jegyzőkönyvileg is megörökíttetni határozatott.

Az esperesi jelentés kapcsában letárgyaltak azon ügyek, melyek közgyűlési elintézt vagy határozatot kívántak. A nevezetesebbek közül megalítható Csizy Miklós simoni-i tanító kérelme, melyben a közigazgatási bizottság egy sérelmes végzése ellen emelt szót. A simoni-i ref. iskolába néhány más vallásu iskolakötelek jár, kiktől régi gyakorlat szerint kétszeres tandíj szedtetett. Most egy szüle a fizetést megtagadta s a szolgabíróval emelt panaszt, midőn azt behajítani akarták, a szolgabírói hivatal elutasította panaszával, miért ő a közigazgatási bizottsághoz folyamodott, mely a kérelmezőnek adott igazat, kimondván, hogy a kétszeres tandíj fizetésére senki sem kötelezhető. Ezzel szemben az egyházmegyei közgyűlés azt határozta, hogy mivel a más vallásu hívek tanítóink fizetéséhez, az iskola fenntartásához semmiféle teherrel nem járulnak, iskola fenntartási ezimen, a szokásos eskély tandíjon felül a presbiterium által bizonyos összeg követelhető.

Nagyobb érleklődést keltett a jelentés azon része, mely egy alispáni átiratról s azzal szemben tanusított eljárásról adott számot. Az alispáni hivatal ugyanis átiratilag kereste meg a felekezetek espereseit, hogy a hatóság alatt álló lelkészeket utasítsa a hadkötelesek családi értesítőjének díjmentes kiadására. Minthogy ily esetekben miniszteri rendelet intézkedik, mely ily kiadványok kiállítás díját szabályozza, az alispáni átirat félre tétve nem köröztetett.

Az egyházi ingatlan és ingó javak kezelésére vonatkozó szabályzati javaslat a rea tett bíralatokkal együtt egy nagyobb bizottságnak adott ki teljes átdolgozás végett s azon utasítással, hogy rendszeres határozati javaslat alakjában terjessze elő a maga munkálatát a jövő egyházmegyei gyűlésre. A bizottság tagjai: Csabay Pál, Kovács László, Balog Béla, Molnár József, Sárközy Gyula, Lukács Béla, Ruszkay Gyula, Osváth István.

Az e hó végén s május hó első napjain Miskolczon tartandó egyházkerületi gyűlésre küldöttekül megválasztattak esperes, főjegyző és segédgondnokon kívül Terhes Pál, Osváth István, Sárközy Gyula és báró Nyáry Sándor. Ide iktathatjuk még Balogh Béla volt putnoki lelkész lemondását a tanácsbírói állásáról. Ezen lemondás nagyon erős okok kíséretében adatván be, elfogadtatott,

s az új választás elrendeltetett, melyre a szavazatok július 1-ig beadandók.

Sok ügy nyert elintézést, melyek a nyilvánosságot kevésbé érdeklik, s melyek jobbára egyes gyülekezetek beletételére vonatkoznak.

A gyűlés második napján felolvastattak az egyházlátogatási jelentések melyekből örömmel konstatálható, hogy az egyházi élet, hívek buzgósága, áldozatkészsége, vallás-erkölcsi előrehaladása emelkedőben van.

Végül Ruskay Gyula népiskolai választmányi elnök olvasta fel népnevelésünk minden mozzanatait felölelő jelentését. Kiemelve mindenütt azt, a mi jó, de reá mutatott a fogyatkozásokra is, sőt mindenütt kész javaslatokat terjesztett elő a hiányok pótlására s a bajok orvoslására.

Nem lehet hallgatással mellőzni azt a szíves vendégszeretetet, melylyel a szerkei egyház a körébe sereglett küldötteket elhalmozta. A gyűlés első napjára fényes nagy ebéd volt, melyen a szebbnél szebb toasztok sem hiányoztak. Az első pohárköszöntőt Osváth István újonnan választott aljegyző mondta, a távol levő Csider Károly e. m. gondnokra, jókívánatait a nagy társaság zajos éljenzéssel tette a magáévá. Majd Szabó József tanárjelölt mondott nagy tetszés között verses toasztot az esperesre s ugyancsak Csider gondnokra, melyet tárgyhalmazzal csak jövő számunkban közlünk.

Kiemelendő még Fáy Barnabás, Alexy István és Flaskó György szíves vendégszeretete, kik házukat szívesen tarták fel a vendégek kényelmére.

A gyűlés tagjai a legjobb emlékek között távoztak el a szerkei derék gyülekezetből. M.

Levelezés.

Rozsnyó, 1889. április 6.

A rozsnyói polgármester-választás múlt márczius hó 30-ának délutáni 3 órájára volt nagyszerű alispánunk által kitűzve. A képviselők teljes számban jelentek meg, s miután Stropm Ignác közjegyző helyettes ur egyedül, illetőleg ellenfél nélkül volt kandidálva, egyhangulag Rozsnyó bányaváros polgármesterének választott meg, s mint ilyen Roszty József városi főjegyző ur által nyomban fel is esküdtetett.

Tehát boldogult Sthymmel Soma üresen állott polgármesteri széke betöltötten egy képzett és fiatal erővel, a ki sohat tehet városunk érdekében.

Az új polgármester nem rozsnyói születésű, édes anyja azonban városunk szülöttje, itt vannak rokonai, s ezért egészen idegennek nem mondhatjuk.

Megvalljuk, hogy mi Stropm Ignác polgármester urat közelebbről még nem ismerjük, mindazon által nagyrabecsüljük, és hogy mért becsüljük nagyra, azt is elmondjuk.

A polgármesteri székre nem vágyott, de az első kombináció után lehetett itt-ott neve hangoztatásával találkozni, szervezkedett egy párt, a mely párt saját hatáskörében mindent elkövetett megválasztására, és midőn a polgármesteri székel megkínáltatott, állítólag oda nyilatkozott volna, hogy ő ugyan hajlandó a neki felajánlott széket elfoglalni azon feltétel mellett, ha egyhangulag választatik meg. Ezt a nyilatkozatot becsüljük, mert megmutatja az ember határozott jellemét. „Igen, — monda, — én akarok a város élén lenni, de csak abban az esetben, ha a város osztatlan bizalmával megajándékoz; minden tehetségemet s fiatalságomat a város javára fordítom, de csak úgy, ha városunk polgársága egy szívvel-éllekkel támogatni fog, közös akarattal meg sokat lendíthetünk elszegényedett városunk ügyén, de ha szétforgácsolódna az erők, nincs ember, nincs hatalom, mely megmenthetné városunkat, s akkor aztán komolyan fel fog merülni ama kérdés, mely már egy képviselői gyűlésen is szóba hoztatott, hogy megmaradjon-e Rozsnyó azon a polcon a hol van, vagy alább szálljon.

Nagyrabecsüljük polgármesterünkben azt a férfias vonást, hogy ő otthagy egy szép jövedelmet nyújtó elég gondtalan állást, vállalva vesz egy rettenetes terhet, agyvelőt emészto gondokkal küzd, nem riad vissza semmitől, mert csak egy kívánsága, egy ohajása van, hogy a belé helyezett bizalomnak tökéletesen megfelelhessen, hogy a város boldogulásának ügyét előbbre vigye, esetleg teljesen érvényre emelje. Merjük is remélni, hogy ha Stropm Ignác ur hosszabb ideig fogja városunk ügyét szolgálni, városunk anyagi helyzete jobbra fordul. — e reményünk megerősödését gátolja azonban az új polgármesternek tulajdonított azon nyilatkozat, hogy ő ugyan elfogadja a polgármesteri széket ha egyhangulag választják meg, de kijelentette azt is, hogy ha esetleg közjegyzőségre kínálkozik alkalom, azt elszalasztani nem fogja.

Mi tökéletesen méltányoljuk azt is, mert hiába, a polgármesterség képtelen oly kényelmet és anyagi gondtalanságot nyújtani, mint nyújthat, egy jobb rangú közjegyzői iroda, meg aztán, minden ember legköz lebb áll önmagához, de mi éppen ebben látunk veszedelmet városunkra nézve, mert hiszen mindnyájunk előtt ismeretes dolog az, hogy mindazok, a kiknek a polgármesteri széket felajánlottak, az ajánlatot visszautasították, s utóljára még abba a kellemetlen helyzetbe is juthatna városunk, hogy polgármester nélkül maradna. — ettől pedig isten mentse meg.

Mi a legjobbat várjuk jövőre nézve polgármesterünkötől, reméljük, hogy nem egyhamar fogja a polgármesteri széket a közjegyzői irodával felcserélni.

tanácsához tettük át. — Nehány hét múlva kiviláglott, hogy M. ur a tkép. igazgatót, ki ref. válásu, a r. kath. vallás sértetőjének akarván föltüntetni, a mostani IV. éves növendékek és képezdék végzett növendékei által egy-egy M. ur saját kezével „vallomást“ kívánt aláírni többféle uton és módon. E nemes terv azért dőlt dugába, mert végzett és jelenlegi növendékeink nem M. urnak, de a tanári karnak s az igazgatóknak vallottak. Igen természetes, hogy ez eljárásra már a tanári kar is szállott valamit, t. i. rosszalta s kijelenté, hogy M. urral egy testületben lenni nem akar; az igazg. tanács aztán M. urat, mint a vallásos türelmet, intézeti béke, rend-és nevelés ily meleg „barátját“ és „előmozdítóját“ állásától felfüggeszté; a r. kath. növendékek pedig kimondták: hogy M. urtól tanulni nem akarnak.

Ez a merő, igaz tény. — Az egyoldalulag informált rozsnyói püspök ur gyors jelentésére a miniszterium elrendelte, hogy M. ur a hitoktatásban ne akadályoztassék, de ő nem taníthatott, mert a növendékek nem mentek órára. Majd bekövetkezett a vizsgálat, melynek eredménye az a rendelet, melyet b. lapod közölt és az az intézkedés, hogy M. ur f. évi febr. 18-ika óta intézetünk tanári karának nem tagja s azóta más, püspökileg megbízott és miniszterileg megerősített, derék róm. kath. hitoktatónk van.

Nem bírálok, követett-e el a tkép. igazgató, ig. tanács és érdemes tanfelügyelőnk a felfüggesztés által valami alaki hibát s ezért méltán illette-e őket a megrovás; nem bírálok, noha férne hozzá szó. De azt tudom, hogy mindenki belátása szerint helyes az, hogy M. ur az ig. tanács alapos, megokolt kezdeményezése és fölterjesztése folytán intézetünkől eltávolítottat. Ez a helyes intézkedés elégtétel-e M. urnak, nem vitatom; guszts dolga.

Igen sajnálom, hogy az igazság érdekében el kellett mondanom eme, M. urra nézve nem éppen kellemes dolgokat. Hogy elmondtam, azt annak köszönje, ki „elégtétel“ czimem ama rendelet közlésével provokált. E provokáció, intézetünk, igazgatónk, ig. tanácsunk és tanfelügyelőnk jó hírnevének e megtámadása birt engem arra csupán, hogy az érem másik oldalát is bemutassam, s a most már mindkét oldalról és híven ismert ügyet a m. t. olvasó ítéletére bizzam. Nem befolyásolom ez ítéletet semmivel se; az igazság kítör s eget kór!*)

Híved: Peres Sándor.

Hírek és vegyesek.

Királyi adomány. Ő felsége a salgótarjáni ág. ev. egyházközségnek templom, iskola és paplak építésére kétszáz forintot ajándékozott.

Rejtő Sándor m. kir. iparfelügyelőt a miskolci, kassai és budapesti iparkamarák területén a vallás és közoktatási m. k. miniszter a m. kir. technológiai iparmúzeum felügyelő-bizottságának rendes tagjává nevezte ki.

Egyházi kinevezés. A király Leszkiezky Mihály szomolnokhutai alesperes-plebánost, a megyénkben is széles körben ismert közkezdveltségű egyházi férfit, a rozsnyói székesegyház tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki.

Ügyvédi kamara tudósítása. A miskolci ügyvédi kamara közölni teszi, hogy Palánszky Sámuel ügyvédet Dobsina székhellyel, Badiányi Gyula ügyvédet, Rimaszombat székhellyel, a kamara névsorába folytatólag bejegyezte; ellenben Madarász Sámuel jolsvai ügyvédet önkéntes lemondás folytán a kamara lajstromából kitorölte; az elhalt Szomp Béla ügyvédi irodája gondnokául pedig Kövári Ödön rozsnyói ügyvéd helyett újabban Palánszky Sámuel dobsinai ügyvédet rendelte ki.

Gömöri Havas Sándor, budapesti iparhatósági biztos, megyénk szülötte, kezdeményezésére ki a „Budapesti Szemle“ márcziusi és áprilisi számában „Palaczky és a magyarok“ cz. a. magvas tanulmányt írt egy Magyarországon iskolázott pánszláv történetiről, újabban a budapesti órásk ipartestülete az órásk inasok munkáiból ezek buzdítására órákállítást rendez, s arra a nevezett derék férfiu ötven forintot adományozott.

Eljegyzés. Holézy Andrásné rozsnyói urhölgy Ilona nevé leányát eljegyezte Budapestről Marsovszky Miklós. — Grommer Elek helpai tanító Mariska nevé leányával jegyben jár Lipták János záradkai tanító.

A gömörmegei közművelődési egyesület nagyrözei köre az umrlahotai ev. és a muranyhosszuréti r. kath. tanítóknak 20—20 frt jutalmat adott a magyar nyelv sikeres tanításaért. Ezen kívül a kérhöz tartozó minden községbe a növendékek számára mintegy kétszáz db Groó-tele magyar olvasókönyvet osztottat ki.

A rozsnyói megyés püspök lemondásáról szóló hír igaznak bizonyult. Lemondása fájdalmasan érinti mindazon egyházakat, iskolákat és jótékony intézeteket, melyek a főpap nemes és bőkezű áldozatkészségét gyakran tapasztalták.

Rendjel viselési engedély. Pekár Károly m. kir. államasuti felügyelő- rozsnyói lakosnak a román esillagrend lovagkeresztje. Wagner Lajos betleri uradalmi vadásznak a szerb királyi koronás ezüst érem elfogadását és viselését a király ő felsége megengedte.

Richter Aladár, budapesti tudományegyetemi bölcselthallgató, kinek komoly törekvéseiről már a jelen évben is szözlottunk, mint biztos forrásból tudjuk, nem régen engedélyt nyert Hajnald biboros érsektől, hogy növénytanulmányozás czéljából az említett four herbariumát látogassa. Ifju tudósunk jelenleg a Cortusákat a Primulák ezen deli alakjának csoportját tette tüzetes tanulmány tárgyává s mint alapos szakértők állítják, munkája széles körben nagy figyelmet gerjesztett. A már előbb kitüntetett dolgozata szép képekkel ékesítve jelenik meg a „Természettudományi Füzetek“-ben, és a „Botanisches Centralblatt“-ban, a mely lapok a megyénkben fölfedezett páratlan növény típusának ismertetését, mint a szakirodalom kitünő tanulmányát a lehető legnagyobb örömmel üdvözölve közlik. Sok ilyen derék ifjut adjon a gondviselés megyénknek és városunknak.

Pályázatok lelkészi állomásra. A kövecesi lelkészi s a beretkei lelkész-tanító állomásokra a pályázati határidő e hó 24 ikéig lejár. Mindkettőjöknek jövedelmé 600 frtra van felvéve, így a IV ik osztályba tartozik.

*) Lapunk múlt számában jelzett programunkhoz képes köze becsátjuk a fentebbi levélben közölt nyilatkozatot is; megjegyezzük azonban, hogy az egész ügyet, — mely hivatalos uton ugy is befejeztetett — mi is befejeztünk tekintjük. Szerk.

Jutalmazás. A közmuoka- és közlekedésügyi m. k. miniszterium a rozsnyói m. kir. posta- és táviradivaltat az 1888-ban a postatakarékpénztár mellett elért sikeres és szép ügybuzgalma miatt 25 forintnyi, továbbá Nagy-Röze, Nagy-Szlabos, Pelsücz és Tornallyát 20 frt jutalomban, végre Dobsinát és Jolsvát írásbeli elismerésben részesítette.

Nyugdíjaztatás. Gaál János uraji kath. és Kiss Miksa hubói ref. tanítóknak munkaképtelenségük alapján az országos tanítói nyugdíjalapból évi 120 frt illetve 115 frtnyi segélyt engedélyezett a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter.

Miskolczi István czukrasz, ki már több alkalommal bizonyította be, hogy a felállítandó Tompa-szobor iránt a legmelegebben érdeklődik s egyetlen alkalmat sem mulaszt el arra, hogy a szobor-alap javára az üzletében lévő perselybe jótékony adományokat gyűjtson: a napokban egy művészileg kidolgozott husvéti tojást soroltatott ki vendégei között, melynek tiszta jövedelmét — öt forintot — a Tompa-szobor alapra adományozta. E siker arra ösztönözte, hogy közelebbről, egy hasonló tárgyú sorsolást eszközöljön, melynek jövedelmét szintén nevezett alap javára szánta. A nemes tett nem szorul dicséretre. A díszes husvéti tojás nyertese Szilárdy Ödön ur volt.

A domesztikából megyénkben következő egyházak nyertek segélyt: Kálosa 250, Csiz, Imola, Orotkoes, Körös, Runya 100—100 és Zubogy 50 frtot. A lelkészek közül Réthy József kálosai, Seres József martonfalusi lelkészek 100—100 forintot. Barók János G.-Kisfaludi, Kovács József giczei lelkészek 50—50 frtot.

A „Fővárosi Lapok“-ból a következőket olvassuk: „Gömörmege népoktatásáról a Groó Vilmos tanfelügyelő hivatalos jelentése kedvező képet fest. Természetes, hogy még van javítani való, de tizenkét év alatt, mióta Groó Vilmos a tanfelügyelő, s mióta a közigazgatási bizottságot szervezték, nagy haladás történt. Tavaly 28902 volt a tan-kötelesek száma s ebből tényleg iskolába járt 26797, a a mi 92.71%-nak felel meg. Legtöbb a mulasztók között a magyar. 15061 magyar tanköteles közt 1127 nem járt iskolába. 12747 töt közül 917, ellenben 1094 német közül csak 61 mulasztott. Népiskola a megyében 314 volt s ezekben 380 tanító. Az iskolák közt 172 magyar, 49 töt, 4 német-magyar és 84 töt-magyar. Az állam nyelvének csak két töt iskolában nem tanították sikerrel s ezekben az a baj, hogy a két tanító sem tud magyarul. A többi tanító ebben a tekintetben nincs panasz, 375-en teljesen bírják a magyar nyelvet szóban és írásban, hárman csak szóban. De baj, hogy még mindig 65 képesítetlen tanító működik. Egy-egy rendes tanító átlagos fizetése 444 frt, egy-egy iskola pedig átlag 650 frtba került, a mi nagy haladás, mert 1876-ban még csak 236 frt volt egy-egy iskola budgetje. A tanfelügyelő az év folyamán 107 iskolát látogatott meg.“

Iskolai segélyek. Az oldalfalvi községi iskola részére 220 frtot, a tiszolezi állami népiskola részére 68 frt államsegély engedélyeztetett, míg a jolsvai és a putnoki iparos tanoncziskoláknak a megyei iparalaptól egyenkint 70—70 forintnyi segély utalványoztatott.

Életmentés. Simoniban pénteken egy kovács mester inasa vigyázatlanságból a kutba esett, s már majd nem megfulladt, midőn a hirtelen oda szaladt kovácssegéd nagy ügyvel-bajjal kihuzta az elalétat.

Bánffy György báró temetése Kolozsvárt a kö-zönség óriási részvete mellett folyt le apr. 4-én. Ravatalát számos koszoru darszítette, melyek közt legnagyobb hatást a kolozsvári dalkör nefelejs koszoruja keltett, széles selyem szalagján az elhunyt egyik örökszép dalának végső szavaival: „Koszorut, ha meghalok a siromra nefelejtétsből fonjatok...!“ A gyászoló közönség körében voltak Lobkovicz herczeg és Andrássy Gyula gróf.

Vettük a következő gyászjelentést. Özv. Biró Bertalané szül. Adorján Louise fájdalomtól megtört szível jelenti felejtéhetetlen ferje Biró Bertalan földbir-tokos és hites mérnöknek folyó évi április hó 5-én, reggeli 6 órakor, életének 33 ik, boldog házassága 7 ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott elhunytát kesergik még szülei: Biró Antal nyug. kir. törvényeszi elnök és neje szül. Demerény Johanna; — testvérei: Erzsébet özv. Kiss Károlyné, Berta özv. Lénaid Istváné, Jenő, Gizella dr. Békffy Gyuláné, Ilona, dr. Békffy Károlyné, Károly és Ágnes; — nemkülönbön sógorai, rokonai és barátai. — A megboldogult hült tetemei vasárnap, folyó évi április hó 7-én, délutáni 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint Tamásfalán beszenteltetni és a rimaszombati sírkertben örök nyugalomra tételni. — Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 8-án, reggeli 9 órakor fog a rimaszombati róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. — Béke poratra!!

A Coburg herczeg egyik nyugalmazott vasgyári tisztjét, Nepko Mártont f. hó 5-diken tették Rozsnyón örök nyugalomba meglehetősen nagy részvét mellett.

A Tiszáninneri ev. ref. egyházkerület rendes tavaszi közgyűlése f. hó 30-án veszi kezdetét Miskolcon.

Próbabál. Zsembery Adolf táncztanító szombaton este növendékeivel próbabált tartott a „Három-Rözsza“ nagy termében. Az est felsikeréről azt mondhatjuk, hogy a próbabálók nyumbusa is tü edező felbeu van, a régi jó világban a próbabál csak titulus volt, mert az apróbb nemzedékeknek pár órai mulatsága után a nagyok láttak hozzá s fesztelen jó kedvel jártak viradtig, a nélkül, hogy a bál magasabb követelményeinek hódoltak volna, — az idej próbabálon azonban a növendékeknek is csak egy része jelent meg, a nagyok pedig csekély kivétellel hiányoztak. A hangulat a serdülő ifjuság aranyos kedélyén alig terjedt túl. Gyönyörködhetünk egy magyar szöloban is, melyet egy esnos magyar r. hácskába öltöztetett kis leánya lejtett ártatlanságának s kecses mozdulatainak összes bájjával, a közönség elismerő tapsainak kíséretében. — A gyermek szívekben maradó emlékül a mulatság három órakor ért véget, mely máskülönbön meggyőzőtől miaként arról, hogy Zsemberi táncztanító ezuttal is, mint mindig, sikeres munkát végzett.

A nyusfyan kisdödövoda megnyitását május hó elején tervezik. Az előtészületek folynak. Az eszközölt összeírás szerint mintegy 50-re tenetó a kisdödök száma, kik a még eddig ismeretlen kisdödövónó gondozása a adandók lesznek. Minden esetre dicséretre méltó igyekezet, s kívánatos lenne, ha a járás nagyobb községei követésre méltának a jó példát.

Megszabadult a keresett haláltól. Lapunk múlt számában „öngyilkosság“ czim alatt hozott híre vonat-

kozolag értesülünk, hogy Belicza András öngyilkos jelölt ámbár a lött golyót testében hordja, nem lett áldozata az élete ellen önkéntes iránított merényletnek. menyinyben esékely sebláza és pár napig tartó ágyban fekvésével eltekintve, jelenleg a legjobb egészségnek örvend s néhány nap múltán, ha maga is úgy akarja, újból munkába állhat. — Öngyilkossági kísérlete okául zilált anyagi viszonyait hozza fel — de mert terve nem sikerült, most restelji sorsát.

Bukás. Steiner Áronné szül. Geseit Regina nyústyai kereskedőt hitelezői megtámadták s lakásán jelenleg egymás érik a kiküldött bírósági végrehajtók, míg ingatlan birtokára telekkönyvileg történnek az előjegyzések. Az eddig tudott tartozás 10000 forint felül is megy, míg a biztosított ezzel szemben 7—8000 ezer fitra becsülük. Nevezett kereskedőné férje Steiner Áron pár év előtt már megbukott volt, s mostani üzlete neje nevével vezetett. — A férj még egy hét előtt távozott el állítólag Budapestre, magára hagyva a zürzavar közepette nejét és 7 apró gyermekét.

Jótekonyczélú tánczvizalom volt Csetneken, hol a messze vidékekről megjelentek igen jól mulattak egész addig, míg a ruhaszárító esillag fel nem tűnt az apríli égen. A tiszta jóvedelmet, melyet a felülfizetések pótlottak, a közművelődési egyesület helybeli köre s az ottani tűzoltóegyesülete részére adták át.

A csetneki postameteri állomás megüresedvén, a kassai m. kir. táviró- és postaigazgatóság az állomás betöltésére pályázatot hirdet, a kérvények nevezett igazgatósághoz apr. 15-ig küldendők be.

A földmívelés- ipar- és keresk. miniszter a Cseh- és Morvaországban, továbbá Alsó-Ausztriában és Gallicziában nagyon elterjedt ragadós szaj- és körömfájás miatt a szarvasmarhának, juhoknak, kecskének és a sertésnek Cseh- és Morvaországból, továbbá Alsó-Ausztriából élő állapotba hazánkba való behozását, illetve országunkon keresztülvitelét az 1888. VII. t. cz. 5. §-a alapján megtiltotta, illetve a Gallicziából származó sertésekre nézve f. évi január 4-én 395. sz. a. általa elrendelt behozatali, illetve átviteli tilalmat, a hivatkozott törvény alapján, a Gallicziából származó szarvasmarhákra, juhokra és kecskékre is kiterjesztette.

Az igazságügyminiszter értesíti a telekkönyvi hatósággal felruházott bíróságokat, hogy az italmérés jóvedékeire vonatkozó kártalanítási eljáráshoz szükséges telekkönyvi másolatokat az 1888. XXXVI. t. cz. 27. §-a értelmében a telekkönyvi hatóságok bélyeg nélkül tartoznak kiadni és hogy a telekkönyvi kivonatok hitelesítő záradékában a bélyegmentes kiállítás elzárását mindég határozottan kell megemlíteni.

Gömör-Kishont megye térképe, megjelent Posner Károly Lajos és fia által „Magyarország megyéinek kézi atlasza” című vállalatának X. ik füzetében. A térkép a legújabb felvételek alapján készült. Minden földrajzilag nevezetesebb jelenség, község, sőt a puszták és telepek egyenként fel vannak véve. Tiszta fogalmat nyújt megyénk földrajzi alakulásáról, s azért a már forgalomban levő, de sokkal kisebb és hiányosabb Hatsék és Méhner-féle térképek mellett érzett hiányt pótol. Ugyanezen kiadónál munkába van véve megyénk nagy falu térképének a kiadása is, mely nemcsak a földrajz tanítása s illetve a megye részletes megismerésére fog, eddig sajnosan nélkülözött, taneszközt nyújtani, de hasznos szolgálatot fog tenni a hatóságoknak is. Miért is előre felhívjuk olvasóink figyelmét ezen bennünket kiválóan érdeklő mű megjelenésére.

„Apró humoros elbeszélések és rajzok” a czime ama kis könyvnek, a melyet J. eszenák Rafael Losonezi tanár ügyes fordításában május hó végére ad ki Losonezon, s csak 50 kr. ér. A mai nehéz és bajjal jór világban jól esik olykor-olykor vidám nevetésre is fakadnunk. Azért rendeljük meg azt a kis munkát, a melyet Mark Twain, Dr. Märzbooth, Schönthan Pál és Ferencz híres tréfás írók műveiből állít össze egy e téren kipróbált tollú férfiu. Ki őt előfizetőt szerez, egy tiszteletpéldányt fog kapni. Az előfizetések Losonezra, a Kármán Társulat könyvnyomdájába küldendők.

Jókai Mór újabb regényeinek Révai testvérek kiadásában (Budapest, IV. ker. váci utca 1.) megjelenő füzetekből megkaptuk a 85. és 86. füzeteket, illetve a legújabbban megindult „A lélekidomár” című regényből a 8. és 9. füzeteket. E füzetek elragadóan szép tartalmából legyen elég „A két hajó” című fejezetet kiemelnünk, mely oly remek jeleneteket tár elénk, hogy azt sem tudjuk, a tenger fenségének leírása, avagy Lándorynak, a lélekidomárnak merengése az eszbe, klaszikusabb-e, azt sem tudjuk, a távozó, avagy az érkező hajót kísérjük-e nagyobb figyelemmel. És a katasztrófa leírása, a mint a hajó süllyed, a mint annak az ezer embernek a halál-ordítása, melyben utolsó lélekzetét kiadja, megzendült ott a vizek mélységében, hogy az egész tenger, mint valami óriási hangszér, viszhangozott bele: ez volt aztán a dal! . . . Tud-e még ilyen szépen írni, tud-e valaki tollának hatalmával így előbúvni, mint Jókai? — Am diesérjük a francziák Daudetjukat, rajongjanak a németek Spielhagenjukért, mi az írók eszményképét Jókaiiban látjuk megtestesülve és az ő műveinél szebbeket nem produkál külföldi irodalom. Mindenesetre igen életrevaló eszme volt Révai testvérektől, hogy e legnagyobb magyar író műveit ezeknek füzetes kiadása és a füzetek rendkívül olcsó ára (20 kr.) által mindenkinek megszerzhetővé teszik. Mi csak teljes elismeréssel adóztatunk azért a kiadóknak, kiket nemcsak az erkölcsi, de az anyagi jutalom is megillet, mit csak a tömeges pártolás teremthet meg. Jókai műveiből elég lesz egy mutatófüzetet meghozatni, a többi okvetlenül utánrendeli mindenki. Előfizetés elzárásból legjobb egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Fontos gyomorbetegségeknél. A „Közlemények” című tudósítóban a következő megfigyelésre méltó sorokat olvassuk Nagy S. dr.-tól: „Csaknem biztosan állítható, hogy a betegségek kétharmada a gyomortól ered. Az orvosok hiába figyelmeztetik a betegeiket, hogy tartózkodjanak az éledelektől és a gyomor túlterhelésétől, azok nem igen hallgatnak rájuk és ha csak látszólag is jól érzik magukat, nem igen tartózkodnak, mikor gyomruk és inyók kielégítéséről van szó. Miután tehát ez ellen küzdeni nehéz, legalább igyekeznünk kellene a következményeket elhárítani, melyek gyakran veszedelmesek s különféle komplikált bajok kuforrásaivá válhatnak.

Ily gyomorbetegségeknél: étvágytalanság, resz emésztés és annak következményei ellen nagyon jó háziáris a Brady C. gyógyszerész által készített úgynevezett „Máriaczelli gyomorcsöppek”, mely — tudtommal — minden gyógytárban, Budapesten az ismert fővárosi gyógyszerésznél: Török Józsefnél palackonként 40 és 70 kr-ért kapható. Ugy, mint minden angol egy üvege Clark-féle „Chlorodyne”-t hord mindig magával, úgy kellene nálunk mindenkinek egy üvege Brady-féle mariaczelli gyomorcsöppeket magánál hordani, mint védő szert gyomorbetegsége ellen. Nem szándékom itt e szerrel bővebben foglalkozni, hanem csak rá mutatni, a többi megmondja a minden palackhoz mellékelte leírás. Mivel azonban e kitűnő szer erősen hamisítják is, ajánlatos, hogy a vevő csak a Brady kremsieri gyógyszerész által készített mariaczelli csöppeket kérje és mást ne fogadjon el.”

Közigazgatási ügyek.

Gömör-Kishont vármegyének márczius hó 28-án tartott megyebizottsági közgyűléséről lapunk múlt számában közöltekhez még a következőket esatoljuk:

A kiküldött számvizsgáló bizottság átvizsgálta a pénztárnoki számadásokat, s azokról jelentést tett a közgyűlésnek. E jelentés szerint a megyei bírságolási pénztár 1091 frt 56 kr. bevétel s 200 frt kiadás mellett 891 frt 56 kr-vel veszen át maradvány gyanánt. A megyei gyámpénztár múlt évi bevételre 392 566 frt 81 kr., kiadása 179106 frt 82 kr., s így a most folyó évre átvész 213459 frt 99 kr. ingó értéket, az árvaalap tőke vagyona 7449 frt 22 kr. A megyei gyógyalap bevételre 13313 frt 46 kr., kiadása 11707 frt 75 kr., pénztári maradvány a folyó év javára 1610 frt 71 kr.

Bevételek közt elszámoltatott 1791 frt 54 kr. előleg térítmény, 2000 frt a saját közkórház által kötelezett ingyen napok értékének kiegyenlítésére fizetett évi átszámlázás, 707 frt 52 kr., múlt évi maradvány és 8899 frt 40 kr. pótdadó és egyéb ezen pénztárhoz utalt járadék. Előirásból közgyűlési határozat utasítása folytán töröltetett 11566 frt 99 kr., előírásban maradt 10805 frt térítmenykövetelés.

Az 1889. évi szükséglet fedezésére szükséges pótdadó követéséről a közgyűlés már gondolkodott.

A házi pénztár számtani eredménye 63936 forint 31 kr. bevétel és 63936 frt 21 kr. mellett hiány vagy felesleg nélkül megállapítván közigazgatásilag kimutattuk, miszerint 63936 frt 21 kr. bevételből igazolt 63415 frt 20 kr. adatként ki, 521 frt 01 kr. mérleg kiegyenlítés útján a vármegyei házi tartalék alapjának adatként át, és előleg térítmeny ezimnél 203 frt 70 kr. a következő 1889. évi számadás javára volt előírandó, és ily módon a költségvetéssel szemben, 724 frt 71 kr. megtakarítás kimutatható. A számadás a kir. belügyi minis-teriumhoz felterjesztendő, pénztárnok részére a feloldást a kir. belügyi ministerium fogja megadni.

A vármegyei inség-alap pénztári állománya vagy is rendelkezés alatti tőke vagyona készpénzben 1/2 krt. takarékpénztári betétben 19643 frt 44 krt., magán kötvény értékben 1279 frt 93 krt. teszen.

A katonai beszállásolási-alap pénztárából kiadásra utalványoztatott 3291 frt 50 kr., rendelkezés alatt marad az 1889. évi számadás javára 554 frt 95 1/2 kr. A pénztár 1889. évi szükséglete a maradvány összegben minden valószínűség szerint teljes fedezetet talál, tehát pótdadó kivetése nem lesz szükséges.

A megyei közkórház-alapban takarékpénztári betét 13524 forint 94 kr., magánkötvény érték 24481 frt 77 krt. tényleg összesen 38006 frt 71 kr. kezeltetvén az alapnak 50000 fitra kiegészítéséhez 11993 frt 29 kr. kivantatnak. — Ezen hiányzó összeg beruházásokra és forgalmi tőke gyanánt utalványoztatván, tíz év alatt fogna a kórház évi felesleg bevételeiből megtéríteni.

A vármegyei házi tartalék alap vagyona a számadási év végével 8120 frt 46 krt. állapított meg.

A vármegyei magtáralapból 40158 frt 67 krt. 38172 frt 12 kr. kiadatként, további kezelés alatt maradt 1986 frt 55 kr.

A nemzeti-alap rendelkezés alatti vagyona ez idő szerint 9861 frt 52 krt. teszen, az alap évi jóvedelméből közgyűlési határozathoz képest 109 frt lenne kiosztandó, és pedig 109 frt a Fáy Gusztáv alaplól, 300 frt a vármegyei közalaplól.

A bizottság véleményéhez képest a Fáy Gusztáv-alaplól 109 frt egy összegben, a közalaplól pedig 300 frt kidolgozandó javaslat szerinti részletekben kiosztatni rendeltetik.

Ezen javaslat elkészítésével bizottság bizatik meg, melynek tagjai alispánunk elnöke alatt Groó Vilmos kir. tanfelügyelő, Török Bilint megyei közművelődési egyesületi elnök, Abonyi Pál tisztii főgyógyász és Lukács Géza I. aljegyző lesznek.

Járási főszolgabírók felhívtnak, hogy a járásuk területén fentartott valamennyi felekezeti vagy községi iskola nyári vizsgáján lehetőleg jelen lenni ismerje kötelességének, hogy azon népiskolai vizsgák eredményéről, az általános előmenetel mellett különösen a magyar nyelvben tényleg felismerhető haladás fokozatáról helyes véleményt szerezhetvén, arról a nyári vizsgák befejezése után azonnal kimerítő jelentést küldjenek alispánunk kezéhez.

Megkerestetni rendeltetnek egyidejűleg a felekezetek egyházi előjáróságai, hogy a nyári vizsgák eredményéhez képest közöljék véleményüket alispánunkkal az iránt, hogy népiskolai tanítók közül, kik lennének még arra való tekintet nélkül is, hogy előző évben részesültek a nemzeti alap jutalomdíjában, tekintettel egyesül a magyar nyelv tanítása körül kifejtett buzgó törekvésük tényleges eredményére — a folyó évben is díjazandók?

Az országúti pénztár 1888. évi számadása szerint 88917 frt 43 krt. kiadván 69508 frt 50 krt. rendelkezés alatt maradt, készpénzben 2408 frt 93 kr., gyümölcsöző takarékpénztári betétben 17000 frt összesen 19408 frt 93 kr. és 22 frt 50 kr. közmunka váltáság hátralék rimaszombati városi területről. — Előlegről számadás váratik rozsnjóli, nagyrozei, rimaszombati és rimaszécsi járási főszolgabíróktól, nyugta a számadás 18. tétel száma alatti összegéről a kir. mérnöktől.

A vármegyei törzsvagyont képező alap, ez idő szerint 39040 frt 34 kr. értékkel rendelkezik.

A számvizsgáló bizottságnak a fentebbi pénztárak állásáról tett jelentése a közgyűlés részéről tudomásul

vételik. pénztárnoknak a felelősség terhe alóli feloldás szokott fentartással megadatik, kivéven a házi pénztár számadásáról szóló felmentvényt, mint a melyre a belügyminiszternek van joga, kihez a számadás jegyzőkönyvi kivonattal kísérve felirat kapasan felterjesztetik.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernáth István.**

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

A Pokorágyi-utca 9. szám alatti ház, mely áll 3 szoba, konyha, kamara, pincze, az egész épület felett padlás és tágas fatartóból, folyó évi május 1-től bérbbe kiadó. — Értekezhetni Rimaszombatan **BENYO BÉLA** tulajdonossal.

Szabad kézből eladó.

Rimaszombatan, a Jánosi-utca végén levő Lőrinczy-féle ház és kert szabad kézből eladó. Felőle lehet értekezni **Lőrinczy Györgynél.**

VÉGHLESI

VERA-forrás

Hazánk

legtisztább,

legolesőbb és leg-

jobb szénsavdús, égvényes

SAVANYUVIZE.

VÉGHLES-SZALATNÁN (Zólyom megye).

Főraktár **RIMASZOMBATBAN:**

3-15

KERN ADOLF urnál.

Hirdetmény.

175. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **m. kir. kincstár** végrehajthatónak **ifj. Szabó Antal** és **kiskoru Szabó Julianna** végrehajthatáit szüenvedő elleni 23 frt 18 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Ajnácskő község határában fekvő az ajnácskői 60. sztkvben ifj. Szabó Antal nevében álló 550. 566. 590. 743. 211/6. hrz. sz. alatti szántóföld kert és legelőre 94 frt, az ajnácskői 274 sztkvben foglalt kisk. Szabó Julianna nevében álló 211/a. 212. 501. 502. 503. hrz. sz. alatti kert, beltelek, szőlő s legelőre és 32. számú házra az árverést 361 frtban ezennel megállapított kikialási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi május hó 28. ik napján d. e. 10 óraker Ajnácskő községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az ajnácskői 60. sztkvi birtokra, 9 frt 40 kr. az ajnácskői 274. sztkvi birtokra 36 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1889. év január hó 27. napján. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Hänrich, kir. tszéki bíró.

PÉNZT

sorsjegyekre, értékpapírokra, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, takarékpénztári betétkönyvecskékre, takarékpénztáraknál elzálogosított értékpapírokról szóló letétjegyekre, arany és ezüst pénzneműekre bá mily összegig olcsón ad

LÖRY J.

2-5

bank-üzlete

Budapest, hatvani-utca 17. sz.